

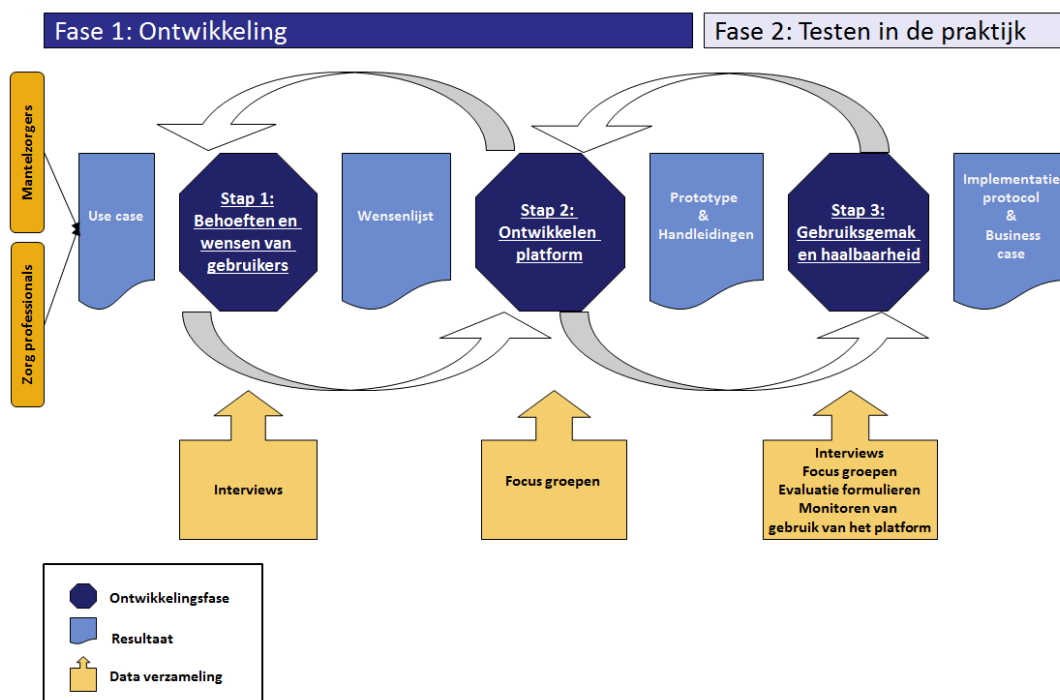
In het project **Netwerkondersteuning Dementie** wordt een samenhangend aanbod van toepassingen en diensten ontwikkeld voor mantelzorgers en professionals die betrokken zijn bij de zorg voor mensen met dementie. Dit wordt via een online platform aangeboden. Het platform is bedoeld om de samenwerking en communicatie tussen de mantelzorgers en de betrokken professionals te ondersteunen waardoor mensen met dementie langer en onder betere omstandigheden thuis kunnen blijven wonen.

Inleiding

Zoals weergegeven in de eerste nieuwsbrief is het doel van dit project het ontwikkelen, testen en op grotere schaal invoeren van een online platform Netwerkondersteuning Dementie. Het project wordt uitgevoerd in een samenwerking tussen onderzoekers van het Expertisecentrum Innovatieve Zorg en Technologie (EIZT), zorgprofessionals, en mantelzorgers van mensen met dementie in de gemeenten Peel en Maas en Heerlen, samen met diverse technologiebedrijven (waaronder Cubigo, Sananet, ZoemEurope en Simac). Het onderzoek bestaat uit twee fasen. De eerste fase betrof een inventarisatie van behoeftes en een voorlopige samenstelling van het platform Netwerkondersteuning Dementie. Daarover berichten we in deze nieuwsbrief. Daarnaast informeren we u over het verloop van de kennisuitwisselingsbijeenkomst die door het projectteam werd georganiseerd.

De projectactiviteiten tot dusver

De eerste fase van het onderzoek betrof een tweetal stappen: in stap 1 zijn negen interviews met mantelzorgers en 15 interviews met zorgprofessionals gehouden. Op basis van de behoeften die de deelnemers hebben aangegeven, is een eerste versie van het platform samengesteld. Vervolgens zijn er een tweetal focusgroepen georganiseerd waaraan respectievelijk negen mantelzorgers en zeven zorgprofessionals hebben deelgenomen. In die focusgroepen zijn de uitkomsten van de interviews besproken, is er een demonstratie gegeven van de eerste versie van het platform en zijn de reacties op de diverse onderdelen van het platform verzameld. Alle reacties op deze eerste versie van het platform zijn vervolgens samengevat in een wensenlijst. Op basis van deze wensenlijst wordt momenteel een tweede versie van het platform samengesteld. Deze versie zal in het voorjaar van 2016 getest worden bij twee cliënten in Peel en Maas (Proteion) en bij drie cliënten in Parkstad (MeanderGroep). Hierna wordt het platform opnieuw aangepast en gaat het vervolgens gebruikt worden bij 40 cliënten. Op de volgende pagina staat een overzicht van alle stappen in het project (figuur 1).

Figuur 1 Ontwikkelingsproces van het platform Netwerkondersteuning Dementie

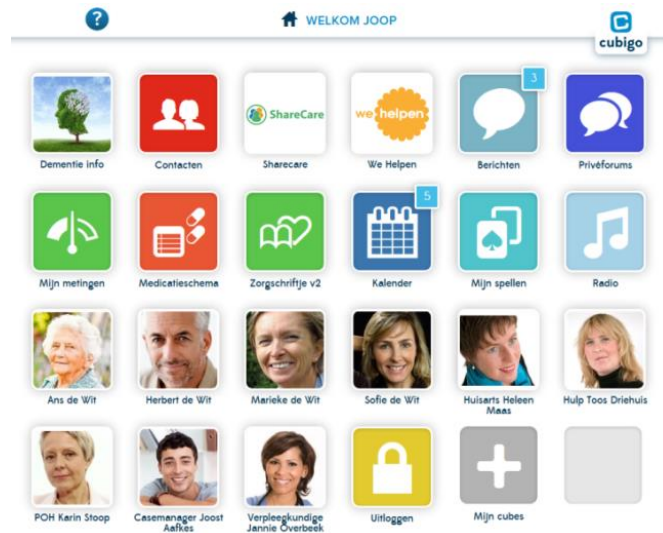
Uitkomsten interviews en focusgroepen

Uit de interviews bleek dat mantelzorgers vooral behoefte hebben aan informatie over dementie, waaronder hoe om te gaan met moeilijk gedrag van de persoon met dementie. Meerdere mantelzorgers hadden ook behoefte aan contact met andere mantelzorgers van mensen met dementie. Wat betreft de communicatie is het belangrijk voor mantelzorgers te weten op wie zij kunnen terugvallen in acute situaties en hoe zij deze persoon het snelst kunnen bereiken. Tevens vinden zij het van belang dat er goede informatie-uitwisseling is tussen de betrokken zorgprofessionals en dat deze zorgprofessionals over actuele informatie beschikken. Tot slot zijn sociale contacten en activiteiten voor de persoon met dementie, veiligheid in de thussituatie en toezicht belangrijke thema's voor veel mantelzorgers.

Zorgprofessionals signaleren grotendeels dezelfde behoeften van mantelzorgers. Daarnaast maken zij zich grote zorgen over de voeding van mensen met dementie, zeker nu maaltijdbegeleiding door de thuiszorg niet meer geïndiceerd wordt. Verder maken zorgprofessionals zich zorgen over overbelasting van de mantelzorgers en het tekort aan goede oplossingen voor (acute) respijtzorg, waaronder het aanbod van geschikte vrijwilligers. Zorgprofessionals signaleren daarnaast vraagverlegenheid bij mantelzorgers, vooral richting de familie.

Zorgprofessionals hebben de volgende behoeften met betrekking tot het leveren van goede zorg voor mensen met dementie en mantelzorgers: een volledig overzicht van alle betrokkenen bij de persoon met dementie en ieders rol en taken alsook goede coördinatie en afstemming in dit netwerk, zodat er geen overlap is in taken. Bovendien vinden zij het van belang dat iedereen beschikt over actuele informatie over de persoon met dementie en de mantelzorger waardoor

tijdig ingegrepen kan worden in situaties waar dat nodig is. Er is ook behoefte aan kennis en deskundigheid ten aanzien van de ziekte, aan een overzicht van het aanbod en de mogelijkheden van (technologische) hulpmiddelen bij dementie. Het platform creëert naar verwachting meerwaarde als het in ieder geval voorziet in (meerdere van) deze behoeften.

Figuur 2 Cubes in de eerste versie van het platform

Vervolgens werd de eerste versie van het platform samengesteld (zie figuur 2) en gedemonstreerd tijdens de focusgroepen met mantelzorgers en zorgprofessionals. Deze versie van het platform bestond uit allerlei blokjes ofwel 'cubes'. 'Dementie info'; 'Contacten / cliënten'; 'Berichten' en 'Forum'; 'Kalender'; 'We Helpen'; en de registratie van de gezondheid en de zorg door middel van de cubes 'Mijn metingen', 'Medicatie' en 'Zorgschrijfje'. Reacties tijdens de focusgroepen van mantelzorgers waren weliswaar positief, maar er werd ook commentaar gegeven op de overlap tussen de cubes. Alle deelnemers benadrukten het belang van een eenvoudig en overzichtelijk platform. Bovendien vonden sommige mantelzorgers dat duidelijke instructies bij aanvang van het gebruik van het platform essentieel is voor gebruikers met beperkte computer ervaring. De zorgprofessionals waren ook wel positief over het prototype. Ze uitten echter twijfels over het gebruik van één gedeeld zorgplan of zorgschrijf vanwege privacy-kwesties. Ook waren de meesten kritisch over de extra registratie tijd die het gebruik van één gedeeld zorgplan of zorgschrijf met zich mee zou brengen, daar ze ook in het zorgdossier van hun eigen organisatie moeten registreren. Alle tips voor verbetering werden samengebracht in een wensenlijst voor de ontwikkeling van de tweede versie van het platform, die gebruikt wordt tijdens het pilot onderzoek.

Sommige diensten, zoals het verstrekken van informatie over het lokale zorg,- en welzijn aanbod bij dementie en opties om de gezondheid en veiligheid van de persoon met dementie te monitoren (bv. door het gebruik van videocamera's en sensortechnologie) zijn nog niet gerealiseerd binnen het platform. Voor een succesvolle implementatie zijn er nog problemen op te lossen met betrekking tot het gedeelde zorgplan via het aanbrengen van koppelingen met de zorgregistratiesystemen van de zorgorganisaties. Dat zijn de uitdagingen voor de tweede fase van het project.

De uitkomsten van de interviews zijn samengevat in een rapport, u kunt dit rapport downloaden via [deze link](#).

Wijzigingen in de projectorganisatie

De thuiszorgtak van Sevagram wordt per 1 januari 2016 ondergebracht bij de MeanderGroep Zuid-Limburg. Vanaf die datum wordt Sevagram's rol in het project eveneens door de MeanderGroep overgenomen. We danken Michel Bleijlevens, die namens Sevagram heeft deelgenomen in het projectteam, voor zijn inzet en bijdragen.

Ook in het onderzoeksteam vindt een wisseling plaats. Miranda van Berlo vertrekt per 1 januari bij Zuyd Hogeschool. Haar werkzaamheden worden overgenomen door April Boessen. We danken Miranda voor haar enthousiaste bijdragen en wensen haar veel succes in haar nieuwe baan!

Voorstellen

Het projectteam bestaat uit Erik van Rossum, Renée Verwey, Saskia Duymelinck, April Boessen, John Rietman en Claudia Steinbusch. Tijdens het pilot onderzoek zal Joel Hamakers, student HBOV van Zuyd Hogeschool, eveneens betrokken worden bij het onderzoek. John en Claudia stellen zich hierna voor.

John Rietman is in de functie als adviseur en programmaleider bij 'VanMorgen' en Proteion reeds vele jaren actief met het ontwikkelen en implementeren van toepassingen op het gebied van eHealth/Zorg op afstand. Dit vanuit de overtuiging en ervaring dat de inzet van eHealth/ Zorg op afstand leidt tot betere en betaalbare zorg. Zorg waarbij de regie ligt bij de cliënt/patiënt en werkelijk aansluit bij diens behoefte en leefwereld.

Claudia Steinbusch is werkzaam als beleidsmedewerker bij de afdeling Kwaliteit, Veiligheid & Innovatie van MeanderGroep Zuid-Limburg. MeanderGroep Zuid-Limburg is een brede organisatie, actief in de intramurale en extramurale zorg, paramedische en preventieve dienstverlening. Het betreft een totaalpakket van maatschappelijke dienstverlening en services.

Kennisuitwisselingsmiddag

Op 19 oktober hebben 26 geïnteresseerden de kennisuitwisselingsmiddag bijgewoond. De middag opende met kennisflitsen over het thema dementie & technologie, gevolgd door presentaties van Alieske Dam en Theresa Thoma, beiden werkzaam bij de Universiteit Maastricht, die in hun projecten apps ontwikkelen voor mantelzorgers en zorgprofessionals van mensen met dementie. Claudia Steinbusch en John Rietman presenteerden over technologische toepassingen die momenteel ingezet worden in hun zorgorganisatie en als laatste werd het platform Netwerkondersteuning Dementie gepresenteerd en werd er gediscussieerd over de wenselijkheid

en haalbaarheid hiervan. U kunt de presentaties die gehouden zijn tijdens deze middag downloaden via [deze link](#).

Daarnaast is de eerste versie van het platform op 23 september gedemonstreerd tijdens de 'Dialogen rond dementie' avond van het Alzheimercentrum Limburg die in het teken stond van eHealth. Op 20 oktober is het platform toegelicht tijdens het RABO bank event, dat ging over langer gezond thuis wonen, en op 23 oktober tijdens de themadag Technologie in de Zorg bij Zuyd Hogeschool.

Tot slot

Wensen we iedereen hele fijne feestdagen toe en alvast alle goeds voor 2016!

In de volgende nieuwsbrief berichten we over de uitkomsten van het pilotonderzoek.

Gedurende dit project zal halfjaarlijks per mail een nieuwsbrief verspreid worden. We zijn uiteraard benieuwd naar uw reactie en horen graag van u! Dus hebt u vragen of opmerkingen? Zijn anderen ook geïnteresseerd, maar staan die niet op onze verzendlijst? Stuur een e-mail naar de [redactie](#).

Deze nieuwsbrief is een uitgave van de projectgroep Netwerkondersteuning Dementie Erik van Rossum, Renée Verwey, April Boessen, Saskia Duymelinck, John Rietman (EIZT, Proteion) en Claudia Steinbusch (MeanderGroep Zuid-Limburg).